

طراحی و سامان‌دهی موقت پیاده‌روهای مشرف به پروژه‌های ساختمانی جهت تردد بهینه معلولان

فرزانه هنربخش

عضو هیئت‌علمی گروه طراحی صنعتی، دانشکده هنر، دانشگاه الزهراء (س)، تهران، ایران.

f.honarbakhsh@alzahra.ac.ir

چکیده

بر اساس نظر کارشناسان در حوزه معماری، شهر مطلوب شهری است که در آن اصول صحیح معماری و شهرسازی به‌خوبی رعایت شده باشد و بر این اساس و بدون نیاز به عناصر اضافه شهروندان از حضور در شهر احساس رضایت داشته باشند. بنابر آمار سازمان بهداشت جهانی حدود ۱۰٪ جمعیت دنیا به طریقی دچار معلولیت جسمی هستند، بنابراین به‌عنوان شهروندان جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنند دارای حق و حقوقی می‌باشند که باید به آن توجه کافی شود. عدم داشتن شرایط برابر با دیگر اقشار جامعه در فضای تردد شهری و رعایت نشدن عدالت اجتماعی، موجبات نارضایتی این قشر از جامعه خصوصاً معلولان جسمی - حرکتی، نابینایان و ناشنوایان را فراهم کرده و مانع حضور مؤثر ایشان در اجتماع شده است. لازم است تا سالمندان، زنان باردار و کودکان نیز به دلیل داشتن محدودیت‌های حرکتی و شرایط جسمانی خاص به این مجموعه اضافه شوند. پیاده‌روها یکی از اصلی‌ترین اجزای محیط‌های شهری محسوب می‌شوند چرا که مسیر رفت و آمدهای روزانه مردم برای تعاملات اجتماعی و اقتصادی و پیونددهنده فضاهای مختلف می‌باشند. با در نظر گرفتن ابعاد دسترسی آن دسته از افرادی که از سندلی چرخدار و عصا به عنوان وسیله کمکی جهت تردد در معابر استفاده می‌کنند، چنین به نظر می‌آید که ضوابط الزام‌آوری برای آن تعریف نشده و یا در صورت وجود اجرا نمی‌شود. در همین راستا اجرای پروژه‌های ساختمانی متعدد در سطح شهرها نیز باعث آشفتگی در وضعیت معابر می‌شود. این پژوهش به روش توصیفی - تحلیلی و با هدف مطالعه مشکلات ناشی از نامناسب بودن پیاده‌روها برای این طیف از افراد، با نگاه ویژه به مشکلاتی که پروژه‌های ساختمانی در طول زمان اجرا برای معابر به‌وجود می‌آورند انجام شده است. در این پژوهش تلاش شده تا با مطالعه وضعیت موجود راه‌حل طراحی و موقتی برای بهبود پیاده‌روها در شرایط ذکر شده پیشنهاد شود و در آخر نتیجه‌گیری می‌شود که این راهکار چگونه می‌تواند موجب ارتقای کیفیت معابر و فضاهای شهری شود.

واژگان کلیدی: طراحی، موقت، پیاده‌رو، معلولان، پروژه‌های ساختمانی، فضای شهری.